

Ладонько Л.С.

доктор економічних наук, доцент,
Національний університет «Чернігівський колегіум» ім. Т.Г.Шевченка
LadonkoLuda@gmail.com

Кульбако А.В.

студентка 2-го курсу спеціальності «Менеджмент СКД»,
Національний університет «Чернігівський колегіум» ім. Т.Г.Шевченка
kulbakoanastasia5@gmail.com

СОЦІАЛЬНЕ СПРЯМУВАННЯ РОБОТИ З ПІДЛІТКАМИ У СКАУТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ НА ПРИКЛАДІ РОБОТИ АСОЦІАЦІЇ ГАЙДІВ УКРАЇНИ

Робота з підлітками потребує багато зусиль, які на наш погляд, повинні бути спрямовані основним чином на формування...

Велика заслуга у цій діяльності надається громадським, молодіжним та дитячим організаціям і центрам. Основна робота таких організацій має включати в себе соціальне спрямування молоді як майбутніх активних та повноцінних членів суспільства. Людина - це істота, яка не може існувати поза соціумом, вона повинна активно виявляти себе не тільки у власній сім'ї, а й у певному соціальному середовищі. Вона ідентифікує себе особистістю, громадянином своєї держави, представником певного етносу чи регіону країни, людства в цілому, який відповідає за те, що відбувається в соціальному всесвіті. Кількість соціальних груп, до яких має відношення особистість досить значна: це і сім'я, група однолітків, колектив за інтересами, формальні і неформальні об'єднання і, звісно ж, громадські організації.

Актуальність обраної теми полягає в тому, щоб довести важливість громадських організацій, а саме, скаутських на прикладі Асоціації гайдів України у формування індивідуальності підлітків, їхньої соціальної ідентифікації, свідомого розвитку як члена спільноти й реалізації шляхом соціального спрямування себе як громадянина - активного суб'єкта соціальних відносин.

Питання полягає в тому, що становлення особистості - важіль руху, який досягає висот за допомогою активізації свідомості підлітків через громадські організації. Щоб цей важіль спрацював у вірному напрямку, потрібно активізувати діяльність громадських організацій та всіляко допомагати їм у соціальному спрямуванні роботи з підлітками.

Прикладом мети однієї із скаутських організації яка активно займається роботою і соціальною адаптацією підлітків та дітей в нашій країні

є: «...Обов'язок допомагати іншим окреслює відношення пластуна до свого оточення, до людей і до природи. Це означає не лише виконувати громадські обов'язки, але і творити добрі вчинки з власної ініціативи. Добре діло має бути зразком гуманного характеру пластуна, його індивідуальних здібностей і тому повинно приносити задоволення. Пластовий обов'язок закликає не лише любити ближнього, а й допомагати йому. Пластун повинен бути корисним членом спільноти, у якій живе. Практичне застосування цього обов'язку є у ідеї щоденного доброго діла, про що символічно пригадує вузлик на пластових відзнаках. Необов'язково, щоб це було велике діло, але треба, щоб воно виходило з доброї волі пластуна, щоб принесло комусь чи чомусь, людині, тварині чи рослині якусь користь і щоб для цього пластун приніс якусь жертву: час, зусилля чи річ» (Всеукраїнська молодіжна організація «Пласт») [1].

Наразі в Україні діють такі скаутські організації: Національна Організація Скаутів України утворена трьома найбільшими скаутськими організаціями України: Всеукраїнською молодіжною організацією «Пласт - Національна скаутська організація України», Всеукраїнською молодіжною організацією «СПОК» та Всеукраїнською організацією «СІЧ».

Для порівняння із «Пластовим рухом» і, повертаючись до основної теми розкриття діяльності Асоціацію гайдів України щодо соціальної спрямованості її діяльності, можна навести наступні факти. Так, Асоціація гайдів України (АГУ) - жіночий та дівчачий скаутський рух, головною особливістю, що відрізняє її від інших організацій для підлітків є те, що вона покликана допомогти суспільству виховати молоде покоління дівчат та жінок в Україні із новими цінностями: свідомих та відповідальних за своє життя та майбутнє своєї країни, толерантних до різноманітності у суспільстві, вимогливих щодо своїх прав, сміливих та вільних щодо прояву свого лідерського потенціалу, спритних та винахідливих у пошуках нових ідей, життєрадісних, здорових, патріотичних та активних, які прагнуть до саморозвитку та розкриття свого жіночого потенціалу.

Сьогодні АГУ - це багаточисельна, відома, впливова спільнота, яка лобіює інтереси усіх українських дівчат та жінок, створює безпечний простір для розвитку та самоосвіти, об'єднує спільними цінностями та справжньою дружбою відповідальних, толерантних, сміливих, життєрадісних та активних дівчат та жінок [2].

Місія Асоціації гайдів України, задля якої вона допомагає всім юним громадянкам бути соціально відкритими та усвідомленими перед суспільством, в якому вибудовують свою долю майбутні жінки. Виконуючи дану місію члени асоціації беруть участь у різноманітних програмах,

семінарах, тренінгах, гайдівських таборах, заходах, пов'язаних з поліпшенням становища дітей, підлітків та жінок в Україні. Різні соціальні акції які проводяться асоціацією вже понад двадцяти років покликані допомогти молоді, яка в певні моменти життєвого шляху опинилася без підтримки у скрутному життєвому, або психологічному становищі.

Перелік соціальних ініціатив які найкраще розкривають соціальне спрямування роботи Асоціації гайдів України із молоддю – це проведення акції зі збору коштів «Подаруй тепло разом з гайдами»; організація тренінгів: «Повір у себе», «Організація роботи жіночої організації щодо запобігання домашньому, гендерно обумовленому насильству та надання соціально-психологічної допомоги постраждалим»; втілення в життя соціальних проєктів «Жінки України: залучені, спроможні, незламні» тощо [3].

Однак, без підтримки з боку держави та місцевої влади, громади надзвичайно важко існувати громадським організаціям і допомагати суспільству у підтримці і формуванні соціально активної молоді. Більшість таких організацій, в тому числі і Асоціація гайдів України не мають постійного фінансування, здебільшого соціально-орієнтовані проєкти реалізуються за рахунок внесків членів організації та друзів АГУ, волонтерів, різних недержавних фондів, як українських так і зарубіжних [4].

Отже, дослідивши дане питання, можна запропонувати наступні заходи щодо популяризації та залучення молоді до участі у громадських організацій:

- розробка соціально-орієнтованої на молодь і підлітків рекламної компанії, реалізованої через популярні соціальні медіа та інші ЗМІ;
- проведення відкритих неформальних зустрічей, зібрань із успішними молодими соціально-відповідальними підприємцями, коучами, психологами, соціальними працівниками для популяризації активного способу життя, згуртованості та залучення нових членів;
- налагодження співпраці із закладами освіти, науки, місцева, представниками регіональної влади, центрами та клубними установами для підтримки та поширення інформації та про громадські організації;
- проведення об'єднаними силами громади та молодіжних неурядових організацій акції, конкурсів, івент-заходів для всіх охочих;
- допомога у здійсненні пропозицій та проєктів для здійснення мрій громади, спільнот, молодіжних ініціатив, спрямованих та покращення життя підлітків і молоді нашої країни.

Проведене дослідження дає змогу зрозуміти, що тільки завдяки існуванню таких громадських організацій може повноцінно здійснюватись соціальне спрямування та адаптування підлітків нашої країни до дорослого життя.

Список використаних джерел

1. Список головних обов'язків пластунів. «Пласт» — національна скаутська організація України. URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%BB%D0%B0%D1%81%D1%82_\(%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%BB%D0%B0%D1%81%D1%82_(%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F)) (дата звернення: 11.10.2021).
2. Місія, бачення та стратегічні цілі. Глобальні цілі Асоціації гайдів України на 2017-2020 роки. URL: <http://www.girlguiding.org.ua/ua/about/strategy> (дата звернення: 11.10.2021).
3. Жіночий консорціум України URL: <https://wcu-network.org.ua/ua/about/organization> (дата звернення: 11.10. 2020).
4. Інтерв'ю. Асоціація Гайдів України: «Прагнемо виховувати дівчат лідерками та патріотками» <https://gurt.org.ua/interviews/23018/> (дата звернення: 11.10. 2020).